

ELŐTERJESZTÉS	
Előterjesztő:	
	Dr. Papp László polgármester
Tárgy:	
	Debrecen Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának és TOP Plusz Programtervének elfogadása
Iktatószám:	
	KABI-/2023
Ügyintéző:	
	Péter-Gargya Anikó
Feladatot jelent:	
	Dr. Papp László polgármester, Dr. Kovács Ádám, a Polgármesteri Kabinetiroda vezetője, Pécskay Zoltán, az EDC Debrecen Nonprofit Kft. ügyvezetője részére
Véleményező bizottságok:	
	Ügyrendi Bizottság Tulajdonosi Bizottság Pénzügyi Bizottság Ifjúsági és Sportbizottság Kulturális és Oktatási Bizottság Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság Egészségügyi és Szociális Bizottság Józsai Településrészi Önkormányzat
Törvényességi véleményezés ideje:	2023.11.23
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Papp-Pálmai Éva

Mellékletek:	
	https://felho10.debreceen.hu/index.php/s/maekBwJofTK4NDJ

Tisztelt Közgyűlés!

I. Előzmények

Debrecen Magyarország egyik leggyorsabban fejlődő nagyvárosa, Kelet-Magyarország gazdasági, közlekedési, oktatási és kulturális központja. Az elmúlt évtizedek fejlődésének alapját a változó gazdasági és társadalmi kihívásokhoz igazodó stratégiák mentén történő döntéshozatal és azok rendszeres felülvizsgálata jelentette. Az Új Főnix Terv 2014-2020 között a város gazdasági megerősítését és a régióközponti szerepéhez szükséges hiánypótló beruházások megvalósítását célozta. A program a saját forrásokon túl a Modern Városok Program, a Terület és Településfejlesztési Operatív Program, valamint egyéb uniós források bevonásával valósult meg. Így kerülhetett sor a Csokonai Fórum befejezésére, a Csokonai Nemzeti Színház épületének felújítására, a Strandfürdő felújítására, a Debreceni Nemzetközi Repülőtér fejlesztésére, a Debreceni Nemzetközi Iskola és a Debreceni Német Általános Iskola létrehozására is.

A 2014-2020-as időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 6. prioritása keretében Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) 47,7 milliárd forint forrás állt rendelkezésére, amely maradéktalan felhasználása mellett összesen 90 projekt valósul(t) meg hat infrastrukturális beruházás (ERFA), illetve egy soft programelem (ESZA) keretében. A TOP 6. megvalósítása során a rendelkezésre álló pénzügyi forráskeret teljes mértékben felhasználásra került és a Közreműködő Szervezet, az Irányító Hatóság, valamint az EUTAF ellenőrzései alapján szabálytalanság nem került megállapításra. A költségek növekedése miatt egyes projektek átsorolásra kerültek a TOP Plusz prioritásba.

Az Európai Unió és Magyarország Kormányának célkitűzéseivel összhangban ezen pénzügyi ciklusban a legnagyobb hangsúly Debrecenben is a **gazdaságfejlesztésre** helyeződött. Megvalósult a debreceni Déli Gazdasági Övezet (DGÖ) ipari alapinfrastruktúrájának kiépítése, a város ipari területeinek (DGÖ, Köntösgát sor, Egyetemi Ipari Park, Határ úti Ipari Park, az egykori Magyar Gördülőcsapágy Művek helyén lévő gazdasági terület, 4-es főút – István út – Gázvezeték u.) jobb elérhetősége érdekében 12 km út épült vagy újult meg, illetve a 47-es főúton új 5 ágú körforgalmi csomópont is létesült. A városi kerékpárhálózatba kapcsolódva 2,7 km hosszan új turisztikai célú kerékpárút épült a Biczó István-kerttől a Panoráma útig, illetve két turisztikai célú egyházi attrakciófejlesztésre is sor került. Emellett a Tócskertben a helyi termékek piacra jutását segítő korszerű fedett vásárcsarnok létesült.

A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése, illetve a kisgyermekes szülők munkaerőpiacra történő visszatérésének elősegítése érdekében kiemelt helyet kapott a fejlesztések között a **családbarát munkába állást segítő intézmények és közszolgáltatások fejlesztése**. A TOP-os források felhasználásával 4 debreceni bölcsőde komplex felújítására és egy új bölcsőde építésére került sor, illetve 7 bölcsődei tagintézmény részére új eszközöket szerzett be az Önkormányzat. A beruházások az óvodákat is kiemelten érintették: 7 debreceni óvoda felújítása valósult meg komplex módon, illetve a Tócsvölgyben új óvoda épült.

Az Önkormányzat a TOP-os beruházások között kiemelt figyelmet fordított a fenntarthatóságra, ezen belül az **egészséges városi lakókörnyezet megteremtésére, a zöldfelületek fejlesztésére**. A zöld város programban összesen 10 – elsősorban lakótelepi – városrészben került sor jelentős fejlesztésekre, amelyek eredményeként összesen 26 hektáron újult meg, vagy létesült új zöldfelület, amelyeket egyéb városi nyitott terek felújítása is kísért összesen további 11 hektáron (pl. sportpályák, játszóterek, gyalogos utak, kondiparkok). A zöld város fejlesztések részeként készült el a „Skate park” a Tócsvölgyben, újult meg teljesen a Virágpiac és a Dósa Nádor tér, illetve készül el a 207 férőhelyes mélygarázs is a Sas utcán. A város belterületi csapadékvíz elvezetési, -gazdálkodási rendszerének fejlesztése keretében több mint 8,8 km új csapadékvíz elvezető csatorna épült meg a keleti városrészben, a Nagysándor-telepen, illetve Nyulason.

A **fenntartható városi közlekedésfejlesztés** érdekében a város TOP-os forrásokból öt projektet valósított meg több típusú fejlesztést felvonultatva számos helyen. Mindenekelőtt a fenntartható közlekedés szempontjából kiemelt jelentőségű városi kerékpárúthálózat bővült összesen 28,8 km új szakasszal. Ezzel a városi kerékpárúthálózat megközelítette a 110 km hosszúságot. Megvalósult a belváros forgalmi egyirányúsítása külön közösségi közlekedési sávok létrehozásával. Több csomópont átalakítása készült el, közülük a Pallagi út - Nagyerdei körút kereszteződése új körforgalomként, illetve az Egyetem téri körforgalom kapacitása is bővítésre került. Kiemelkedő jelentőségű a Nyugati kiskörút befejező szakaszának átadása, amely egyben a kiskörút teljessé válását, bezárulását is jelentette, lehetővé téve Debrecen történelmi városközpontjának elkerülését a gépjárműforgalom számára.

Az **energihatékonyság** és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése érdekében Debrecen elsősorban az önkormányzati tulajdonú épületek, azon belül is az intézmények energetikai célú megújítására koncentrált. A beruházások tervezése és kivitelezése a homlokzati-, fűdém- és tetőszigetelés, a fűtési- és más épületgépészeti rendszerek, illetve a világításkorszerűsítés, valamint a nyílászárók cseréje mellett törekedett a megújuló energiaforrások (napelemes rendszerek, hőszivattyú) minél szélesebb körű alkalmazására is. Ezeket a szempontokat figyelembe véve került sor 11 óvodai intézmény, 2 bölcsődei tagintézmény, 5 oktatási intézmény, illetve 2 közösségi ház energetikai korszerűsítésére. Emellett elkészült a Régi Városháza épületének régóta időszerű energetikai felújítása is.

Az energiahatékonyság szempontjait figyelembe vevő fejlesztések – amellet, hogy számottevően csökkentik az Önkormányzat épületüzemeltetési kiadásait – jelentősen hozzájárulnak az egészségesebb városi környezet megteremtéséhez is, hiszen évente 2.349 MWh fosszilis energiahordozó felhasználását kiváltó megújuló energiatermelési kapacitás jön létre, illetve az energetikai korszerűsítések által 3.817 tonna CO₂/év megtakarítást ér el az Önkormányzat.

A **városi közszolgáltatások fejlesztése** esetében a TOP pályázati keretei egyrészt az egészségügyi alapellátás, másrészt a szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítésére és fejlesztésére adtak lehetőséget. A debreceni fejlesztések eredményeként 12 egészségügyi alapellátási hely újult meg a városban eszközbeszerzéssel, amely számos körzetet és ellátási funkciót (házi orvos, házi gyermekorvos, védőnő, fogorvos) érintett szinte valamennyi városrészben. A szociális alapszolgáltatások fejlesztése keretében a Debrecen Megyei Jogú Város Városi Szociális Szolgálat 3 egysége felújítására került sor, illetve felépült a Debrecen Megyei Jogú Város Család- és Gyermekjóléti Központja új, modern épülete, amely lehetővé teszi a nyújtott szolgáltatások magasabb szinten való ellátását.

A TOP-os források meghatározott, az Európai Szociális Alap (ESZA) által finanszírozott része **társadalmi kohéziót célzó helyi programok (ún. soft programok)** megvalósítását szolgálta.

Ezek egyik típusa a korábbi vagy potenciális szociális városrehabilitációs helyszínekhez kötődő soft programok, amelyek két helyszínen kerültek megvalósításra: Nagymacs (19 programsorozaton 1.996 fő vett részt) és Nagysándor-telep (542 programon 9.974 résztvevő).

A soft programok másik típusába azok a kohéziót erősítő társadalmi programok tartoztak, amelyek az egész várost lefedő célterületeken valósultak meg összesen 6 projekt keretében (2.953 program/esemény, 56.000 résztvevő, 147 együttműködő partner, 8 megjelent kiadvány összesen 11.500 példányban).

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a fentiekben ismertetett intézkedéseket és projekteket:

TOP 6. intézkedések	Projektek
1. Gazdaságfejlesztés	Debreceni Déli Gazdasági Övezet infrastruktúrájának fejlesztése
	Szabadtéri piac létesítése a Tócskertetben
	Turisztikai célú kerékpárút építése a Biczó István kert és a Panoráma út között

	Egyházi turisztikai attrakciók: turisztikai attrakciófejlesztés a Debreceni Zsidó Hitközség székházában, „Hit és Kultúra” Attila téri görögkatolikus turisztikai látogatóközpont létrehozása
	Iparterületek elérhetőségének javítása: egykori Magyar Gördülőcsapágy Művek helyén lévő gazdasági terület, Innovációs iparterület, Határ úti Ipari Park, Köntösgátsoron lévő iparterület, Egyetemi Innovációs Park, Déli Gazdasági Övezet
2. Családbarát munkába állás segítése	Új óvoda építése a Tócsóvölgyben
	Óvoda felújítások: Nagyerdei Óvoda, Boldogfalva Óvoda Manninger Gusztáv utcai telephelye, Liget Óvoda Bartók Béla úti székhelye, Liget Óvoda Babits Mihály utcai telephelye, Alsójózsai Kerekerdő Óvoda, Gönczy Pál Utcai Óvoda tornaszobával történő bővítése, Mosolykert Óvoda és Ősz Utcai bölcsődei Tagintézmény
	Bölcsődéket érintő eszközbeszerzések és bölcsődék felújítása: Gáborjáni Szabó Kálmán Utcai Tagintézmény, Karácsony György Utcai Tagintézmény, Károlyi Mihály Utcai Tagintézmény, eszközök beszerzése Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye több tagintézményében, a Faraktár Utcai Tagintézményben és a Görgey Utcai Tagintézményben
	Bölcsődei férőhelyek kialakítása Debrecen–Felsőjózsza városrészen
3. Zöld város és csapadékvízvezetés	Gazdaságélénkítő környezeti megújítások: Vénkert, Belváros, Sestakert, Libakert, Újkert, Dobozi lakótelep, Sőház, Tócsókert, Tócsóvölgy, Petőfi tér
	Csapadékvíz elvezetés: Debrecen Keleti városrész csapadékvíz elvezetése, Nagysándor-telep – Vulkántelep és Fészek lakópark (Téglagyár városrész) csapadékvíz elvezetése, Nagysándor-telep csapadékvíz elvezetése II. üteme, Tarján utca csapadékvíz elvezetése
4. Fenntartható közlekedésfejlesztés	Kerékpárút, körforgalom és útfejlesztések: A Belváros forgalomtechnikájának javítása és kerékpárosbaráttá tétele, Nyugati városrész forgalomszervezése és kerékpárút kialakítása, Északi városrész forgalomszervezése és kerékpárút kialakítása, Kismacsra vezető kerékpárút, Keleti városrész forgalomszervezés és kerékpárút kialakítás, a kiskörút nyugati része befejező szakaszának megépítése
5. Energiahatékonyság	Óvodák: Lehel Utcai Óvoda, Közép Utcai Óvoda, Boldogfalva Óvoda, Szivárvány Óvoda, Görgey Utcai Óvoda, Karácsony György Utcai Óvoda, Sinay Miklós Utcai Óvoda, Mosolykert Óvoda kismacsi telephelye Debreceni Arany János Óvoda, Ifjúság Utcai Óvoda Hétszínvirág Tagintézménye, Jerikó u. 17. szám alatti intézmények épületegyüttese
	Iskolák: Lilla Téri Általános Iskola, Fazekas Mihály Gimnázium Tóth Árpád utcai épülete, Bocskai István Általános Iskola épülete, Debreceni Dózsa György Általános Iskola, Zenede épülete

	Bölcsődék: Honvéd Utcai Tagintézmény és Görgey Utcai Tagintézmény épületének energetikai korszerűsítése
	Közösségi házak: Az Ondódi Közösségi Ház és a Csapókerti Közösségi Ház épületének energetikai korszerűsítése
	A Régi Városháza épületének energetikai korszerűsítése
6. Közszolgáltatások fejlesztése	Felújított egészségügyi alapellátási helyek infrastrukturális fejlesztése: Füredi u. 42., Jánosi u. 14., Böszörményi 136., Szentgyörgyfalvi u.7., Híd utca 14., Szabó Pál utca, Víztorony utca 11., Apafi utca 30., Cegléd utca 6., Nagysándor-telep, Bajcsi-Zsilinszky u. 32., Darabos u.
	Debrecen Megyei Jogú Város Családsegítő és Gyermekjóléti Központja infrastrukturális fejlesztése
	Felújított szociális intézmények: VSzSz Sűveg utcai telephelyének infrastrukturális fejlesztése, Fogyatékos Személyek Ifjúság utcai Nappali Intézményének infrastrukturális fejlesztése, VSzSz Thomas Mann utcai telephelyének infrastrukturális fejlesztése
7. Szociális városrehabilitáció (ESZA)	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló programok megvalósítása Debrecen-Nagymacs városrészen, helyi szintű komplex programok megvalósítása Debrecen Nagysándor-telep – Vulkántelep városrészen
8. Társadalmi kohézió erősítése (ESZA)	Helyi közösségfejlesztés Debrecen1, Bánk, Ondód, Debrecen2, Debrecen3 és Józsa városrészekén

II.

Új városfejlesztési ciklus

A.

Fenntartható Városfejlesztési Stratégia

A 2021-2027-es európai uniós tervezési időszak egyben új városfejlesztési ciklus kezdetét is jelenti, amelyhez igazodniuk kell a debreceni fejlesztési stratégiai dokumentumoknak is. A 2021-27-es periódusban a 2014-2020-as időszakhoz hasonló mértékű forráskeret áll majd rendelkezésére Debrecennek a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) keretében a korábbiakhoz hasonló fejlesztések megvalósítására.

Az Európai Unióban a 2021-2027-es tervezési ciklusban az előző időszakhoz képest a gazdasági-társadalmi környezetben jelentős változások történtek, az Európai Unió szakpolitikai megközelítései is sok tekintetben részletesebbé váltak. Megújult a Lipcsei Charta, 2019-ben létrejött az Európai Zöld megállapodás, fókuszban van a digitális átállás és a klímaváltozásra való reagálás, valamint Európa célul tűzte ki, hogy 2050-re karbonsemlegessé válik.

Mindezekre reagálva készítették el Magyarországon a 2021-2027-es időszakban az EU-s forrásokból területi fejlesztéseket támogató **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)** dokumentumot, amelyet az Európai Bizottság 2022. december 22-én fogadott el. A TOP Plusz - területi operatív programként - a kevésbé fejlett régiókra (vidék) és a fejlett régióra (Budapest) terjed ki, a területi egyenlőtlenségek csökkentését célozza.

A TOP Plusz források egy részét dedikáltan fenntartható városfejlesztésre kell fordítani, amely a vármegyék pénzügyi keretein belül került elkülönítésre a vármegyei integrált területi programokban kijelölt városok számára. Hajdú-Bihar Vármegye esetében egy város került nevesítésre, Debrecen. **Debrecen számára a TOP Plusz keretében alokált források nagysága 43,36 milliárd forint.**

A TOP Plusz támogatható tevékenységeivel kapcsolatban a forrásfelhasználás során a korábbiaknál sokkal hangsúlyosabban jelennek meg az ESZA+ keresztfinanszírozás terhére megvalósítandó, építési elemet nem tartalmazó soft programelemek (5,925 milliárd Ft). Emellett a megvalósítandó tevékenységek között szerepelnie kell Natura 2000 terület fejlesztésére vonatkozó beavatkozásnak, illetve gyógyfürdők energetikai fejlesztésének (1,179 milliárd Ft). 3000 fő feletti településeken a TOP Plusz nem finanszírozza új bölcsődei férőhelyek létesítését, azonban a humán infrastruktúra fejlesztések között közoktatási intézmény felújításának is szerepelnie kell.

A 2021-2027-es EU-s tervezési ciklushoz igazodva Magyarországon a megyei jogú városoknak Fenntartható Városfejlesztési Stratégiát (a továbbiakban: FVS) kell készíteniük, megfelelően ezáltal az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló 2021/1058 EU rendelet (ERFA rendelet) 11. cikkében foglalt elvárásoknak is. Az FVS egy 7 évre szóló átfogó városfejlesztési stratégiai dokumentum, melynek **megléte előfeltétele a 2021-2027-es Európai Unió források felhasználásának.** Az FVS céljait és irányait a város erre az időszakra vonatkozó szakstratégiai is figyelembe veszik majd.

A 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 69. § (1) bekezdése is rögzíti, hogy **a vármegyei integrált területi programban kijelölt város** vagy várostérség a fenntartható városfejlesztési eszköz megvalósítására az integrált területi programban meghatározott keretek szerint **stratégiát készít,** és megküldi azt az Irányító Hatóság részére. A Korm. rendelet 69. § (2) bekezdése szerint az Irányító Hatóság az (1) bekezdés szerinti stratégia végrehajtása céljából együttműködési megállapodást köt azzal a várossal vagy várostérséggel, amelynek stratégiája illeszkedik a programhoz.

A Miniszterelnökség Területfejlesztési Programok Irányító Hatósága általi jóváhagyás előtt a FVS-t a Hajdú-Bihar Vármegyei Önkormányzatnak is jóvá kell hagynia, tekintettel arra, hogy Debrecen a vármegyei integrált területi programban került kijelölésre a fenntartható városfejlesztési eszközök megvalósítására.

Az FVS tervezése a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia Módszertani Kézikönyvének útmutatásai alapján történt, amelyet a Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága adott közre 2021. augusztusának elején (az útmutatás azóta többször módosult).

Az FVS módszertanának fókuszában a reziliens város víziója áll, amely kellő ellenállóképességgel rendelkezik a külső hatásokkal szemben, gazdasága stabil és több lábon áll, képes a reflektív reagálásra és tanulásra, a helyi erőforrások, rendszerek és folyamatok kreatív újrahangolására, a komplex rendszerek szinergikus módon való működtetésére. A módszertan ennek érdekében öt tématerületre (tervezési dimenzió) fókuszál:

1. *Prosperáló város:* a helyi erőforrásokat és adottságokat innovatív módon hasznosító, a külső feltételek változására és a kihívásokra adaptív módon reagáló, versenyképes gazdaság kialakítását célozza.
2. *Zöldülő város:* a zöld és klíma céloknak való megfelelés a legnagyobb ökológiai lábnyommal városok esetében különösen fontos, ezért törekedni kell a zöld átállás és a körforgásos gazdaság érvényesülésére.
3. *Digitális város:* digitális átállás a város működtetésének, fenntartásának hatékonyságnövelése (adatalapú feladatszervezés és erőforrásgazdálkodás bevezetése), életminőség növelése érdekében.
4. *Megtartó város:* a népességmegtartó képesség erősítése a humán közszolgáltatások és infrastruktúra, a közösség fejlesztése, illetve a társadalmi folyamatok kezelése által.
5. *Kiszolgáló város:* közmű és egyéb infrastruktúra, fenntartható városi területhasználat

Az FVS jövőképe, célrendszerének és cselekvési tervének tervezése során a részletes helyzetfeltárás megállapításai mellett figyelembevételre kerültek a város meglévő fejlesztési dokumentumai (pl. Településfejlesztési Konceptió, Településszerkezeti Terv, Helyi Építési Szabályzat, Debrecen 2030 Program, Smart city program, SECAP, Klímastratégia, ZIFFA, SUMP, Kerékpárhálózati terv, Debreceni Környezeti Atlasz, Környezetvédelmi Program, Energiastratégia, valamint a kidolgozás alatt álló Karbonsemleges Ipari Parkok program vonatkozó részei). Ezen túl Debrecennek a folyamatosan változó gazdasági-technológiai környezethez, az éghajlatváltozás kihívásaihoz és a klímasemlegességi célok eléréséhez, a digitalizáció folyamataihoz, váratlan külső veszélyhelyzetekhez is alkalmazkodnia kell, mint amilyen egy világszintű járvány-, vagy egyéb konfliktushelyzet, és mindezek társadalomra gyakorolt hatásai.

FVS legfontosabb üzenete (jövőkép): Debrecen fenntartható és innovatív módon fejlődő, magas életminőséget kínáló, határon is átnyúló szerepkörrel rendelkező makroregionális központ.

Debrecen az elmúlt évtizedben nemzetközi szinten is kiemelkedő gazdasági eredményeket elérő várossá vált, köszönhetően annak, hogy felismerte a globális trendekben rejlő kihívásokat és azokra előre mutató megoldásokkal válaszolt. A város gyors és rugalmas alkalmazkodóképessége jelenik meg a fejlesztési stratégiában, hiszen Debrecen fejlődésének következő lépcsőfoka, hogy úttörő szerepet vállal a régió digitális és zöld átállásában.

A jövőképből kiindulva, azt tovább bontva, illetve a kockázatok, lehetőségek figyelembe vételével kerültek meghatározásra az **FVS stratégiai céljai**:

1. A város külső és belső közlekedési feltételeinek javítása.
2. Nemzetközileg versenyképes gazdaság erősítése, vállalkozási környezet fejlesztése.
3. A modern gazdaság igényeihez alkalmazkodó szolgáltatási környezet kialakítása az oktatás, a felsőoktatás és a kutatás-fejlesztés területén.
4. Az épített örökséget megtartó hatékony városszerkezet kialakítása.
5. Egészséges, zöld, értékőrző városi környezet és városüzemeltetés.
6. Az oktatási-nevelési, egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltatások színvonalának fejlesztése.
7. Megfizethető lakhatás biztosítása.

Az FVS teljes tervezéssel készült, azaz egyszerre tartalmazza a D2030, a TOP Plusz, és az egyéb európai uniós, hazai vagy saját forrásból ezen időszakban megvalósítani kívánt városi, egyetemi, állami és egyéb tervezéskor ismert fejlesztéseket. A stratégia 11 intézkedési területet és ezek mellett akcióterületi fejlesztéseket határoz meg, melyek megvalósításának becsült költsége meghaladja az 1100 milliárd Ft-ot.

A stratégiaalkotás a participatív tervezés mentén történt. Első lépésként **lakossági reprezentatív kérdőíves felmérésre került sor** a legalább 18 éves helyi lakosok körében 1300 fős mintán annak érdekében, hogy pontosabban megismerésre kerüljenek a helyi szolgáltatásokkal kapcsolatos szokások, vélemények és igények, a lakosság digitális felkészültsége.

A „**Debrecen Konzultáció**” keretében a város egyéni önkormányzati képviselői személyes megkereséssel több ezer debreceni polgár véleményét kérték ki és csatornázták be azokat a tervezők számára. Intézményi kérdőíves felmérés is történt általános fejlesztési szükségletek, igények és a digitalizáció helyzetének felmérése végett.

A tervezést **öt szakmai munkacsoport** is segítette (az alkalmazott öt tervezési dimenzió szerint), amelyek tagjai közé az érintett szakterületeken releváns érdekeltek kerültek meghívásra (cégek, szakmai érdekképviselői szervek és csoportok, Debreceni Egyetem, K+F képviselői, Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szakmai részlegei, főbb intézmények, Debreceni Szakképzési Centrum, Debreceni Tankerületi Központ, civil szervezetek, Debreceni Vagyonkezelő Zrt. és tagvállalatai,

közműszolgáltatók, A.K.S.D. Kft., természet- és környezetvédelemben érdekelt szervezetek, Debreceni Intézményműködtető Központ, egyházak, rendőrség).

Emellett **területi munkacsoport is** kialakításra került, ahol a Debrecenhez közeli települések kaptak tájékoztatást a tervezésről, a célokról és elképzelésekről, illetve mondhatták el javasataikat, véleményüket, hiszen a debreceni fejlesztési elképzelések rájuk is hatással vannak.

A szakmai munkacsoportok a helyzetfeltárás és a stratégiaalkotás során személyes egyeztetéseket tartottak, emellett elektronikus csatornákon bármely fázisba bekapcsolódhattak. Ennek során véleményezték az elkészült anyagokat, információkat és adatokat biztosítottak azok elkészítéséhez, célrendszerhez, projektjavaslatokat adtak.

A www.debrecen.hu oldalon **internetes aloldal is rendelkezésre állt** folyamatosan 2021. szeptemberétől, ahol tájékoztatást kaptak az érdeklődők a tervezés folyamatáról, letölthették az aktuális dokumentumokat, külön erre a célra létrehozott e-mail címen mondhatták el véleményüket, javasataikat, melyeket a tervezők megválasztak. Az internetes aloldal fontos szerepet kapott, mivel a tervezés jelentős idejében a COVID miatt csak korlátozottan volt lehetséges személyes lakossági tájékoztató események megtartására.

A **Hajdú-Bihar Vármegyei Önkormányzattal rendszeres egyeztetésekre került sor** a vármegyei tervezési dokumentumokkal való összhang megteremtése érdekében. A tervezés kezdetén az első munkacsoport ülés alkalmával a helyi sajtó is tájékoztatásra került a tervezésről a nagyobb lakossági bevonás érdekében, de a sajtónak a jövőben is fontos szerepe lesz az FVS-hez kapcsolódó fejlesztések elkezdéséről és megvalósulásáról való tájékoztatás során.

B.

TOP Plusz Városfejlesztési Programterv

Az FVS TOP Plusz Operatív Program által Debrecen számára biztosított 43,36 milliárd forint forráskeretére vonatkozó **cselekvési tervként elkészítésre került TOP Plusz Városfejlesztési Programterv** (a továbbiakban: TVP) a Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által közreadott központi útmutató alapján. A beruházások ütemterve az életszerűség és az észszerűség jegyében készült. A 2021-2027-es programozási időszakban megvalósítani tervezett beruházások becsült összköltsége a város részére a TOP Pluszban rendelkezésre álló 43,36 milliárd forint keretösszeggel összhangban került meghatározásra. A TVP a TOP Plusz Debrecen számára releváns prioritásai szerinti bontásban részletezi a tervezett beruházásokat:

1. Élhető vármegye (zöld város, kerékpárútfejlesztés, csapadékvíz, közlekedésfejlesztés, egyéb).
2. Klímabarát vármegye (energetikai korszerűsítések).
3. Gondoskodó vármegye ERFA (humán infrastruktúrafejlesztés).
4. Gondoskodó vármegye ESZA+ (soft programok megvalósítása).
5. Versenyképes vármegye (gazdaságfejlesztés kapcsolódó közlekedésfejlesztéssel, turisztika).

A Debrecen számára rendelkezésre álló TOP Plusz forráskeret eléréséhez szükséges benyújtani az Irányító Hatóság részére a Közgyűlés által is elfogadott Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv dokumentumokat. A módszertani útmutató értelmében a dokumentumok kötelező felülvizsgálata 2024-ben szükséges.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatról dönteni szíveskedjen.

Határozati javaslat

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a polgármester előterjesztésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése, 107. §-a és a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 69. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel az Európai Parlament és a Tanács 2021/1058 EU rendeletének 11. cikkében foglaltakra

1./ elfogadja

- a) a „Debrecen Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027” elnevezésű dokumentum megalapozó és stratégiai részét az 1. és 2. melléklet szerint, valamint
- b) a „Debrecen TOP Plusz Városfejlesztési Programterve 2021-2027” elnevezésű dokumentumot a 3. melléklet szerint.

2./ Felhatalmazza a polgármestert a Miniszterelnökség Területfejlesztési Programok Irányító Hatósága (a továbbiakban: Irányító Hatóság) által kért - 1./ pontban meghatározott dokumentumokat érintő - szükséges módosítások átvezetésére.

3./ Felkéri az EDC Debrecen Nonprofit Kft. ügyvezetőjét, hogy az 1./ pontban meghatározott dokumentumokat a Hajdú-Bihar Vármegyei Önkormányzat és az Irányító Hatóság részére nyújtsa be és a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Határidő: azonnal

Felelős: az EDC Debrecen Nonprofit Kft. ügyvezetője

A határozati javaslat elfogadása minősített többségű döntést igényel.

Debrecen, 2023. november 23.

Dr. Papp László
polgármester